

Regionstaben

2020-11-04

Vårt ärendenr: 2020/01307
Ert dnr: S2020/05621/FS

Till Socialdepartementet

Svar på remiss ”ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter, SOU 2020:36, remiss av betänkandet – ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård (SOU 2020:36)

Regionstyrelsen har vid sitt sammanträde den 28 oktober 2020 § 284 behandlat remissvar från Region Blekinge. Tjänsteskrivelsen samt protokollsutdrag bifogas.

Regionstyrelsen beslutar

1. Att godkänna föreslaget remissvar.

Karlskrona dag som ovan

På Regionstyrelsens vägnar:

Lennarth Förberg
Regionstyrelsens ordförande

Peter Lilja
Regiondirektör

Utvecklingsavdelning
Karin Nedfors

2020-10-07

Ärendenummer 2020/01307

Dokumentnummer 2020/01307-3

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens stab
Håkan Friberg

Till Regionstyrelsen

Remissvar Region Blekinge: Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter, SOU 2020:36

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslås besluta

1. Att godkänna föreslaget remissvar

Sammanfattning

Region Blekinge har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet av utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning ”Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter”.

Region Blekinge anser det positivt att betänkandet utgår från att se uppdraget som en del av en större helhet. Det krävs ett samspel i systemet för kunskapsstyrning där alla delar påverkar varandra. Regionerna har ingått en överenskommelse om systemet för kunskapsstyrning och att skapa ett lokalt system som är hållbart över tid. Betänkandet befäster det genom att skapa en långsiktighet utifrån målbilden och stödjer utvecklingen av strukturerna för kunskapsstyrning.

Region Blekinge saknar skarpa förslag och åtgärder samt stöd exempelvis för implementering.

Region Blekinge ställer sig positiva till att betänkandet lyfter fram den kommunala hälso- och sjukvården där idag mycket av invånarnas sjukvård bedrivs.

Region Blekinge anser att utredningen har ett stort fokus på staten, men saknar tydliggöranden om vad förslagen i praktiken innebär för regionerna.

Bakgrund

Ursprungsdirektiv till utredningen, 31 augusti 2018

- Utredningen ska stödja utformningen av ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård. Systemet ska förbättra statens och sjukvårdshuvudmännens möjligheter att förstärka varandras arbete. Tillsammans ska de ge förutsättningar för att använda bästa tillgängliga kunskap i varje patientmöte.
- Arbetet ska genomföras utifrån de förslag som presenterats i betänkandet Kunskapsbaserad och jämlik vård (SOU 2017:48)

Tilläggsdirektiv till utredningen, 7 november 2019

- Inte fungera som en genomförandekommitté - traditionell utredning
- Inte fortsätta utreda eller lämna förslag kring En nationell digital kunskapstjänst
- Fokus på stärkt nationell uppföljning -lämna förslag på en funktion för en samlad uppföljning av hälso-och sjukvården inom ramen för den befintliga myndighetsstrukturen

Två centrala delar för utredningen att lämna förslag på:

- att analysera och lämna förslag på en reglerad funktion för en samlad uppföljning av hälso-och sjukvården inom ramen för den befintliga myndighetsstrukturen, med syfte att följa regeringens reformer och satsningar på området samt att analysera var behoven av statliga insatser är som störst för att säkerställa god vård.
- att vidareanalysera hur vårdens förbättringsarbete kan stärkas, särskilt på lokal nivå. I denna del ingår att analysera förutsättningarna för, och konsekvenserna av, att eventuellt införa så kallade vårdkommittéer.

Kapitel för överväganden och förslag i betänkandet:

- Kapitel 15 En statlig funktion för nationell uppföljning
- Kapitel 16 Förstärkt stöd till kunskapsbaserat arbete i regioner och kommuner
- Kapitel 17 Långsiktiga förutsättningar för ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård

Fördjupad ärendebeskrivning

Dokumentet tydliggör Region Blekinges kommentarer och synpunkter på betänkandet av utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning ”Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter”

Region Blekinge har valt att fokusera och ge detaljerade svar på de kapitel i betänkandet som innehåller överväganden och förslag (kapitel 15–17).

Generellt

Region Blekinge anser det positivt att betänkandet utgår från att se uppdraget som en del av en större helhet. Det krävs ett samspel i systemet för kunskapsstyrning där alla delar påverkar varandra. Regionerna har ingått en överenskommelse om systemet för kunskapsstyrning och att skapa ett lokalt system som är hållbart över tid. Betänkandet befäster det genom att skapa en långsiktighet utifrån målbilden och stödjer därmed utvecklingen av strukturerna för kunskapsstyrning.

Region Blekinge saknar i betänkandet vilka utmaningar det innebär för den regionala hälso- och sjukvården att införa kunskapsstyrningssystemet på lokal nivå. Ett stort antal vårdförlopp i ett högt tempo pressar en redan belastad sjukvård både vad gäller personal och ekonomi. Betänkandet lyfter vikten av att ge stöd för implementering vilket är en helt grundläggande fråga. Den kan inte nog betonas och bör tydliggöras i betänkandet om kunskapsstyrningen ska få genomslagskraft i både regional och kommunal hälso- och sjukvård.

Betänkandet är omfattande och har goda ambitioner att ge en bred och underbyggd bild. Upplevelsen blir dock att det är många upprepningar samt avsaknad av tydliga definitioner och beskrivningar för hur olika uppdrag ska utföras.

Överväganden och förslag

Kapitel 15 En statlig funktion för nationell uppföljning

15.1 Följa regeringens reformer och satsningar på området

Region Blekinge är positiva till att Myndigheten för vård- och omsorgsanalys får ett samlat ansvar för att följa regeringens reformer och satsningar.

För att stärka förutsättningarna för Myndigheten för vård- och omsorgsanalys arbete föreslås en författningsförändring. Vi anser inte att betänkandet tydliggör vilka eventuella risker det kan innebära med ytterligare en myndighet som hanterar personuppgifter. Vi anser att en möjlighet för att undvika parallell hantering är att de myndigheter som redan idag hanterar personuppgifter samarbetar med Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

Slutsatsen i kapitel 15.1 är att det är viktigt att använda redan insamlade data så att arbetsbördan i hälso- och vården inte ökar. Det instämmer Region Blekinge till fullo i. Ökad tillgång till data riskerar att öka belastning på sjukvårdshuvudmännen, då anser vi att det är av yttersta vikt att väga noga mot nytta. Vi instämmer i att förflyttningen mot ett ömsesidigt användande av data mellan staten och sjukvårdshuvudmännen är ett viktigt steg för att underlätta att göra nationella jämförelser med fokus på jämlik vård.

Vi anser att vikten av uppföljningen i den kommunala hälso- och sjukvården kunde betonas ytterligare i betänkandet. Hälso- och sjukvården är ett gemensamt ansvar för både region och kommun. Därför behöver förslagen leda till förbättrade förutsättningar även för kommunerna.

15.2 Analysera var behoven av statliga insatser är som störst för att säkerställa god vård

Betänkandet föreslår att det inrättas ett kansli på Socialstyrelsen som blir motor i arbetet och till det kopplas en operativ grupp med deltagare från nio olika myndigheter. Region Blekinge anser att det är positivt att det sker en nationellt samlad analys, men Socialdepartementets uppdrag i förhållande till Socialstyrelsen behöver tydliggöras så att det inte blir ytterligare en nivå som analyserar läget inom hälso- och sjukvården.

Under rubriken utveckling mot en strategi för ömsesidigt nyttjande av data nämns att staten ska få tillgång till data snabbare än idag. Vi anser inte att staten har behov av snabbare data i den långsiktiga uppföljning som de ansvarar för. Den uppföljningen faller inom huvudmännens uppföljningsansvar och politiska utspel ska inte ske utifrån ögonblicksbilder.

Betänkandet har ett stort fokus på staten, vilket kanske är nödvändigt med tanke på uppdragets ansats. Region Blekinge anser dock att dialogen med sjukvårdshuvudmännen måste få ett större utrymme eftersom det kompletterar den statliga analysen med de verkliga behoven.

15.3 Länken mellan funktionens två delar

Region Blekinge anser att länken mellan Myndigheten för vård- och omsorgsanalys och Socialstyrelsen behöver stärkas. Samarbetet mellan Vård- och omsorgsanalys och Socialstyrelsen är något oklart i förhållande till andra myndighet i Socialstyrelsens myndighetsgemensamma arbetsgrupp. Det är för oss oklart om samarbetet endast kommer att ska via årlig strategisk myndighetsgemensam dialog.

Kapitel 16 Förstärkt stöd till kunskapsbaserat arbete i regioner och kommuner

16.1 Ställningstagande avseende Kunskapsstödsutredningens förslag om vårdkommittéer

Region Blekinge instämmer i att lagen om läkemedelskommittéer bör bibehållas och inte ersättas med lag om vårdkommittéer.

Vi instämmer i att, som betänkandet föreslår, att de regionala Läkemedelskommittéernas arbete och kunskap integreras i den lokala kunskapsstyrningsorganisationen. Rekommendationen om att införa justeringar i reglementet för läkemedelskommittéerna anser vi kan stärka den strukturen som redan är på väg att byggas upp i regionen.

Region Blekinge anser förslaget att den kommunala hälso- och sjukvården integreras i läkemedelskommittén är värdefullt för att få till stånd ytterligare samverkan med den kommunala hälso- och sjukvården.

16.2 Stöd till förutsättningar att arbeta kunskapsbaserat på lokal nivå i hälso- och sjukvården

Region Blekinge instämmer i att det behövs mer stöd till den kommunala hälso- och sjukvården.

Betänkandet föreslår att staten i högre utsträckning bör utforma kunskapsstöd anpassade till den kommunala hälso- och sjukvården. Vi vill betona vikten av att utgångspunkten ska vara samma kunskapsunderlag som eventuellt kan anpassas till mottagaren.

Region Blekinge anser att det i betänkandet behöver tydliggöras hur de regionala samverkans och stödstrukturerna hänger samman med den nationella organisationen för kunskapsstyrning. Ett tydliggörande kan bidra till bättre samverkan mellan kommun och region.

Region Blekinge anser inte att syftet för Nationella vårdkompetensrådet är tillräckligt tydliggjort. Vi anser inte heller att regeringen bör låta utreda frågan om obligatorisk MAR. Utredningen bör i så fall ske med en bredare ansats kopplat till kommunens uppdrag inom rehabilitering och inte enbart till en profession.

Vi anser det bra att betänkandet påtalar att regioner och kommuner med ett ömsesidigt ansvar bör fortsätta att utveckla sitt samarbete och samverkan avseende kunskapsstyrning. Hur samarbetet och samverkan ska öka hade kunnat tydliggöras ytterligare. Bristande intraregionalt samarbete mellan kommunerna försvårar regionens samarbete.

17 Långsiktiga förutsättningar för ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård

17.1 Långsiktiga förutsättningar genom en överenskommelse

Region Blekinge ställer oss positiva till långsiktiga överenskommelser då kunskapsstyrning är ett långsiktigt arbete som behöver en tydlig inriktning under lång tid.

17.2 Myndighetsstyrning som stödjer ett sammanhållet system

Region Blekinge anser det positivt att betänkandet lyfter att regeringen även fortsättningsvis genom sin myndighetsstyrning bör stödja en utveckling mot ett mer sammanhållet system för kunskapsbaserad vård. Förslaget i utredningen att använda myndigheternas metodkompetens och huvudmännens sakkunskap på ett mer integrerat sätt anser vi positivt. Region Blekinge anser det viktigt att betänkandet lyfter fram att styrningen ska vara långsiktig och strategisk för att möjliggöra att kunskapsstyrningssystemet får fäste regionalt.

Beredning

Remissvaret är framtaget genom internt samråd.

Trots att verksamheterna har haft möjlighet till att bidra med sina synpunkter har endast ett fåtal bidragit med underlag till remissvaret.

§ 284/20

Ärendenummer: 2020/01307

Remissvar Region Blekinge: Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter, SOU 2020:36 Remiss av betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård (SOU 2020:36)

Regionstyrelsen beslutar

1. Att godkänna förslaget remissvar

Sammanfattning

Region Blekinge har fått möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet av utredningen Sammanhållen kunskapsstyrning ”Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter”.

Region Blekinge anser det positivt att betänkandet utgår från att se uppdraget som en del av en större helhet. Det krävs ett samspel i systemet för kunskapsstyrning där alla delar påverkar varandra. Regionerna har ingått en överenskommelse om systemet för kunskapsstyrning och att skapa ett lokalt system som är hållbart över tid. Betänkandet befäster det genom att skapa en långsiktighet utifrån målbilden och stödjer utvecklingen av strukturerna för kunskapsstyrning.

Region Blekinge saknar skarpa förslag och åtgärder samt stöd exempelvis för implementering.

Region Blekinge ställer sig positiva till att betänkandet lyfter fram den kommunala hälso- och sjukvården där idag mycket av invånarnas sjukvård bedrivs.

Region Blekinge anser att utredningen har ett stort fokus på staten, men saknar tydliggöranden om vad förslagen i praktiken innebär för regionerna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse: Remissvar Region Blekinge: Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter, SOU 2020:36 Remiss av betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård (SOU 2020:36).

Bilaga 1: Protokollsutdrag arbetsutskottet § 306 angående remissvar Region

Regionstyrelsen

Protokoll

61
(60)

Sammanträdesdatum:
2020-10-28

Blekinge: Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård – ett system, många möjligheter, SOU 2020:36 Remiss av betänkandet Ett nationellt sammanhållet system för kunskapsbaserad vård (SOU 2020:36).

Protokollet ska skickas till

Socialdepartementet

Karin Nedfors kvalitet och utveckling